

Kiek egzaminų turiu išlaikyti, kad gaučiau brandos atestatą?

Turite išlaikyti **du** brandos egzaminus (išskyrus atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino esate atleistas mokyklos vadovo įsakymu). Vienas iš jų privalomas – lietuvių kalbos ir literatūros. Šio egzamino tipą – valstybinį ar mokyklinį – turite pasirinkti patys.

Ar tiesa, kad iki pagrindinės sesijos egzamino datos turiu turėti patenkinamą dalyko, kurio egzaminą laikysiu, metinį įvertinimą?

Taip, tiesa. Išskyrus technologijų ir užsienio (anglų ir rusų) kalbų egzaminams.

Iki kada reikėjo pasirinkti, kokius brandos egzaminus laikysiu?

2021–2022 mokslo metais brandos darbą, menų ir technologijų mokyklinius brandos egzaminus reikėjo pasirinkti **iki rugsėjo 25 dienos**. Kitus brandos egzaminus – **iki lapkričio 24 dienos**. Prašymus apie savo pasirinkimus, kuriuos brandos egzaminus laikysite, turite pateikti mokyklų vadovams. Po lapkričio 24 d. negalima keisti pasirinktų egzaminų ar jų tipų.

Kiek egzaminų iš viso galiu rinktis laikyti?

Be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino, dar galite laikyti **ne daugiau kaip 6 dalykų brandos egzaminus**.

Su kokias dokumentais prieš egzaminus turiu būti supažindintas pasirašytinai?

Mokyklos vadovo paskirti asmenys mokinius pasirašytinai supažindina su:

- 1) Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo nuostatomis: leidimu laikyti dalyko brandos egzaminą, atleidimu nuo dalykų brandos egzaminų, dalykų brandos egzaminų pasirinkimu, atidėjimu, pritaikymu, terminais, rezultatų paskelbimu, reikalavimais kandidatams, atsakomybe pažeidusiesiems šiuos reikalavimus, apeliacijomis ir pan.; dalykų brandos egzaminų tvarkaraščiu – iki einamųjų metų rugsėjo 18 dienos;
- 2) dalyko, išskyrus menų ir technologijų, brandos egzamino vykdymo instrukcija – ne vėliau kaip likus trims dienoms iki brandos egzamino datos;
- 3) brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinių brandos egzaminų vykdymo instrukcijomis – iki einamųjų metų rugsėjo 18 dienos, III gimnazijos klasių (I kurso) mokinius – su brandos darbo vykdymo instrukcija iki sausio 10 dienos;
- 4) brandos darbo ir dalyko brandos egzamino programa – pradėjus vykdyti vidurinio ugdymo programą;
- 5) **Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatais**. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/93fe2100ca5f11e9929af1b9eea48566>

Šiuose nuostatuose aprašomos preliminarios dalykų egzaminų pasiekimų lygių ribos taškais, nurodomi pasiekimų lygius atitinkantys balai, pateikiami brėžiniai schematiškai iliustruojantys priklausomybę tarp mokinio surinktų egzamino taškų procentinės dalies ir egzamino įvertinimo balais.

Kur galiu rasti brandos egzaminų tvarkaraštį?

Egzaminų tvarkaraštį galite rasti **ČIA**.

<https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/09/egzaminai.pdf>

BRANDOS DARBAS

Kas yra brandos darbas?

Brandos darbas – ilgalaikis mokinio individualus tiriamasis ar kuriamasis darbas, ugdantis ne tik dalykines, bet ir bendrąsias mokinio kompetencijas, pavyzdžiui, mokėjimo mokytis, komunikavimo, pažinimo, iniciatyvumo, kūrybingumo ir kt.

Brandos darbas nėra privalomas. Jei mokinys pasirinko rengti brandos darbą, jis įtraukiamas į mokinio individualų ugdymo planą (1 sav. val. pusei metų / 17 val. per metus).

Brandos darbas prilyginamas mokykliniam brandos egzaminui. Jo rezultatas įskaitomas stojant į aukštąsias mokyklas. Jei brandos darbas iš I ar II konkursinio dalyko bus įvertintas 9 ar 10, tai jums konkursiniame bale bus skiriama papildomai 0,25 balo.

Ar tikrai brandos darbą gali rinktis ir III gimnazijos klasių (I kurso) mokiniai?

Taip, brandos darbą gali rinktis ir III, ir IV gimnazijos klasės mokiniai. Brandos darbą IV gimnazijos klasės mokiniai pasirenka iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 25 d., o III gimnazijos klasės mokiniai – iki einamųjų

mokslo metų sausio 15 d. Taigi III gimnazijos klasės mokiniai brandos darbui rengti turės dvejus metus. Jei nepasirinkote brandos darbo III gimnazijos klasėje, jį galėsite pasirinkti IV gimnazijos klasėje.

EGZAMINŲ VYKDYMAS

Kaip sužinoti, kur turėsiu laikyti pasirinktus brandos egzaminus?

Nuo gruodžio 13 d. savivaldybių interneto svetainėse yra skelbiama, kuriose savivaldybių mokyklose abiturientai laikys brandos egzaminus, taip pat informuoja mokykla, kurioje mokotės.

Ar per visus egzaminus galiu rašyti tik juodos spalvos tušinuku?

Taip, per egzaminus turite rašyti tik juodos spalvos tušinuku.

Pereinama prie skenuotų mokinių darbų kopijų vertinimo elektroniniu būdu. Tai svarbu, siekiant aukštos mokinių darbų kopijų kokybės. Korektūros priemonėmis per egzaminus naudotis negalima.

Ką daryti, jei neatvykau į egzaminą?

Neatvykus į egzaminą, **tą pačią ar kitą dieną** mokyklos vadovui **reikia pateikti neatvykimo priežastį paaiškinančius dokumentus ir prašymą atidėti pasirinktą egzaminą** pakartotinei sesijai. Sprendimą dėl egzamino atidėjimo pakartotinei sesijai priims mokyklos vadovas.

Kas gali laikyti egzaminus per pakartotinę sesiją?

Pakartotinėje sesijoje brandos egzaminus gali laikyti tie mokiniai, **kuriems pagrindinės sesijos dalykų brandos egzaminai buvo atidėti dėl pateisinamos priežasties**. Ar priežastis tikrai pateisinama ir ar atidėti egzaminus, sprendžia mokyklos vadovas.

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS BRANDOS EGZAMINAS

Kokios yra sąlygos, kad galėčiau laikyti privalomą lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą?

Privalomą lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą galite laikyti, **jeigu išlaikyta lietuvių kalbos ir literatūros įskaita**.

Ar per lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą galėsiu naudotis kūriniais?

Taip, per egzaminą **galėsite naudotis** suskaitmenintais privalomų programos **autorių kūriniais**. Kiekvienai 14 mokinių grupei bus skiriami ne mažiau kaip du kompiuteriai. Kompiuteryje bus galima rasti autorių kūrinius ir tai, kas svarbu, pasizymėti užduoties sąsiuvinyje. Pradėti naudotis kompiuteriu galėsite praėjus valandai nuo egzamino pradžios. Kiekvienas mokinys, kol iki egzamino pabaigos liks pusantros valandos, galės prieiti prie kompiuterio vieną kartą **ne ilgiau kaip 20 minučių arba du kartus ne ilgiau kaip po 10 minučių**. Jeigu iki egzamino pabaigos liko pusantros valandos ir mokinys kompiuteriu dar išvis nepasinaudojo (ar pasinaudojo tik 10 minučių), jis kompiuteriu per tą likusį 1,5 val. laiką galės pasinaudoti tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 minučių. Tokia tvarka nustatyta dėl to, kad, likus iki egzamino pabaigos 1,5 val., nesusidarytų eilės.

Atkreipiame dėmesį, kad naudotis suskaitmenintais privalomų programos autorių kūriniais nėra privaloma. Viena vertus, tai pagalba jums, antra vertus, – tam tikras laiko planavimo iššūkis, nes egzaminas vyksta ribotą laiką. Todėl pirmiausia turėtumėte pasverti, ar jums per egzaminą tikrai reikalingi kūriniai.

Kokiais dar šaltiniais galėsiu naudotis per lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą?

Kaip ir anksčiau, per egzaminą bus galima naudotis „Dabartinės lietuvių kalbos žodynu“ ir dvikalbiais žodynais.

Ar rašydamas rašinį turiu remtis tik rekomenduojamais autoriais?

Per egzaminą prie kiekvienos temos pateikiami du rekomenduojami autoriai. Tačiau, kaip ir praėjusiais metais, autorius galėsite pasirinkti iš **visų** šio dalyko programoje nurodytų privalomų autorių. Rašydami rašinį, turite remtis **bent vienu iš šių autorių**. Mokinys, kuris nepasirems nė vienu iš **36 privalomų autorių**, egzamino **neišlaikys**.

Ar galiu laikyti valstybinį lietuvių kalbos egzaminą per pakartotinę sesiją, jei neišlaikiau per pagrindinę?

Taip. Jei per pagrindinę sesiją neišlaikėte lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio ar mokyklinio brandos egzamino, pakartotinėje sesijoje galėsite laikyti tik mokyklinį brandos egzaminą.

UŽSIENIO KALBŲ EGZAMINAS

Ar turiu laikyti užsienio kalbos egzaminą, jeigu jau išlaikiau tarptautinį užsienio kalbos egzaminą?

Nuo užsienio kalbos brandos egzamino **galite būti atleistas**, jei atitinkamu lygiu išlaikėte tos kalbos tarptautinį užsienio kalbos egzaminą. Tokiu atveju iki balandžio 15 d. mokyklos vadovui turite pateikti tarptautinį užsienio kalbos egzamino, kurio įvertinimas pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis yra ne žemesnio kaip B1 lygio, išlaikymo dokumentą ir prašymą atleisti nuo valstybinio brandos egzamino. Prie įsakymo pridėdama tarptautinio egzamino išlaikymo dokumento kopija.

Ar tarptautinių užsienio kalbos egzaminų rezultatai yra įrašomi į brandos atestatą?

Tarptautinių užsienio kalbos egzaminų rezultatai **nėra įrašomi** į brandos atestatą, nes šie egzaminai rengiami pagal juos administruojančių užsienio institucijų programas.

EGZAMINŲ VERTINIMAS

Ką reiškia kriterinis egzaminų vertinimas?

Kriterinis egzaminų vertinimas reiškia, kad kiekvieno dalyko egzamino rezultatui apskaičiuoti yra nustatyti trys pasiekimų lygiai – patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis.

Visų valstybinių brandos egzaminų (VBE) atsakymų lapuose rašomas įvertinimas taškais. Rezultatų skelbimo sistemoje demonstruojamas mokinio įvertinimas taškais ir balais. Įvertinimas taškais ir balais skiriasi. Pavyzdžiui, surinkus 93 proc. užduoties taškų, jau skiriamas 100 balų įvertinimas. Egzaminų rezultatų konvertavimas iš taškų į balus yra reikalingas dėl dviejų pagrindinių priežasčių:

1. Skirtingų egzaminų užduoties taškų suma yra skirtinga, taip pat skiriasi ir jų pasiekimų lygių ribos. Pasiekimų lygių ribos taškais yra preliminarios ir gali būti koreguojamos, atsižvelgiant į einamųjų ir ankstesnių metų VBE rezultatus. Koregavimo tikslas – užtikrinti egzaminų įvertinimų balais palyginamumą tarp skirtingų metų ir skirtingų dalykų VBE.

2. Valstybinių brandos egzaminų rezultatai yra naudojami stoti į Lietuvos aukštąsias mokyklas. Rezultatų konvertavimas pagal kriterinio vertinimo principus užtikrina vienodą egzaminų svorį, skaičiuojant stojimo konkursinį balą (visų egzaminų patenkinamą, pagrindinį ir aukštesnįjį pasiekimų lygį atitinkantys balai yra vienodi ir nekoreguojami).

Daugiau apie kriterinį vertinimą galite sužinoti šioje pateiktyje: [Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatai](https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/93fe2100ca5f11e9929af1b9eea48566) <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/93fe2100ca5f11e9929af1b9eea48566> (PDF).

Keliais taškais vertinamas lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminas?

Rašinys vertinamas **100 taškų**.

Ar tiesa, kad informacinių technologijų egzamino darbai bus tikrinami dėl plagiatų?

Taip, tiesa. Prieš pradėdant informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino darbų vertinimą, mokinių programavimo dalies darbai bus patikrinti sutapimų atpažinimo sistema, skirta aptikti neleistiną programinio kodo kopijavimą.

Kada sužinosiu savo valstybinių brandos egzaminų rezultatus?

Valstybinių brandos egzaminų rezultatai skelbiami per 3 darbo dienas nuo Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto posėdžio, patvirtinusio rezultatus, dienos.

Kada sužinosiu savo mokyklinių brandos egzaminų rezultatus?

Lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) – **per trylika darbo dienų**. Pakartotinės sesijos rezultatai paskelbiami: lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokyklinių brandos egzaminų – **per keturias darbo dienas**.

Ką daryti, jei neišlaikiau egzamino?

Jei neišlaikėte mokyklinio ar valstybinio brandos egzamino, jį laikyti galėsite **tik kitais metais**. Išimtis – lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis ar mokyklinis brandos egzaminas. Jeigu neišlaikėte šio egzamino per pagrindinę sesiją, pakartotinėje sesijoje galėsite laikyti **mokyklinį brandos egzaminą**.

Ką galiu daryti, jei nesutinku su gautu egzamino darbo įvertinimu?

Jei nesutinkate su valstybinio brandos egzamino darbo įvertinimu, per 2 darbo dienas, o su mokyklinio brandos egzamino – per 3 darbo dienas nuo rezultatų paskelbimo dienos, **galite teikti** mokyklos vadovui **apeliaciją, kad darbas būtų** dar kartą peržiūrėtas ir įvertintas iš naujo. Apeliaciją rekomenduojama teikti tik tuo atveju, jeigu, susipažinęs su savo darbo rezultatu ir atlikto valstybinio brandos egzamino darbo virtualia kopija, esate argumentuotai įsitikinęs įvertinimo klaidingumu. Apelacijos metu darbas vertinamas iš naujo, todėl įvertinimas **gali ne tik padidėti, bet ir sumažėti.**

Kada gausiu brandos atestatą, jei pateikiau apeliaciją?

Apelacijos nagrinėjimo laikotarpiu laikinai sustabdomas brandos atestato išdavimas. Jis išduodamas tik gavus apeliacijų rezultatus. Apelacijos išnagrinėjamos ne vėliau kaip **iki liepos 23 d.** Į brandos atestato priedą įrašomas apelacijos rezultatas.